

2 AĞUSTOS 2022 TARİHLİ TOBB SEKTÖR MECLİSLERİ İSTİŞARE TOPLANTISI HAKKINDA BİLGİ NOTU

TOBB Sektör Meclisleri İstişare Toplantısı, 2 Ağustos 2022 Salı günü TOBB Konferans Salonu'nda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Sayın Şahap KAVCIOĞLU ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Sayın Rifat HİSARCIKLIOĞLU'nun katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir.

Açılış konuşmalarında Sayın HİSARCIKLIOĞLU özetle; yurt içi enflasyon rakamları, üretim maliyetlerindeki artışlar, hammadde fiyatlarındaki yukarı yönlü seyir, enerji ve gıda arzındaki sıkıntılar, diğer ülkelerin faiz politikaları ve Rusya Federasyonu ile Ukrayna arasında yaşanan krizin küresel ekonomiyi etkilediğini, bununla beraber ülke ekonomimizin diğer ülkelere göre çok daha hızlı büyüdüğünü ifade etmiştir. Sayın HİSARCIKLIOĞLU devamla, uygun koşullarla finansmana ulaşmanın önemli olduğunu, ancak son dönemde bu konuda sıkıntıların yaşandığını, kredi limitlerinin azaltılmasının özel sektörde özellikle şikâyet konusu olduğunu, bazı bankaların uyguladığı faizlerin çok yüksek olduğunu ya da hiç kredi verilmediğini, yatırım yapmak için kredi bulmanın zorlaştığını belirterek kredi piyasalarında istikrar sağlanması gerektiğine dikkat çekmiştir. Sayın HİSARCIKLIOĞLU ayrıca, artan işletme maliyetlerinin dikkate alınması gerektiğini, bankacılık sistemi içerisinde krediye ulaşımın kolay olması gerektiğini, reel sektörün böylece olumsuz koşulları daha az hasarla atlatacağını belirtmiştir.

Sayın KAVCIOĞLU ise “Türkiye Ekonomisinin Görünümü” başlıklı sunumunda öncelikle sektör temsilcileriyle karşılıklı istişare fırsatı elde ettiği için memnuniyetini belirtmiş ve akabinde emtia fiyatları ve arz koşulları, yurt içi iktisadi faaliyetler, sanayi üretim endeksi ve kapasite kullanım oranı, işgücü piyasası, yapısal dönüşüm, ihracat, yatırım ve ihracat kredileri, net kredi kullandırımı, kredilere erişen firma sayısı ve reeskont kredileri konu başlıklarında çeşitli bilgiler vermiştir. Sayın KAVCIOĞLU sunum ve konuşmasında devamla, en kısa zamanda enflasyonda kalıcı bir düşüşü sağlamak amacıyla olduklarını, bu yönde çeşitli politika bileşenleri kullanacaklarını, firmaların finansman ihtiyacı için her türlü gerekli tedbirleri almaya devam edeceklerini, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın çok güçlü olduğunu ve rezervlerinin geçmiş yılların üzerinde olduğunu, tüm politikalarla özel sektörün yanında olmaya devam edeceklerini ifade etmiştir.

Açılış konuşmaları sonrasında basına kapalı olarak devam eden bölümde Sayın HİSARCIKLIOĞLU tekrar söz alarak, bundan önceki dönemlerde de ekonomik göstergelere yönelik beklentilerde bozulmalar olduğunu fakat sonrasında toparlanmaların kısa sürede gerçekleştiğini ancak son 4 çeyrekte farklı bir durumla karşılaşıldığını, toparlanma görülmediğini, beklentilerdeki bozulmanın kalıcı olmasından endişe ettiğini belirtmiştir. Sayın HİSARCIKLIOĞLU devamla, öncelikli konulardan birinin döviz kuru olduğunu, girdi maliyetlerindeki artış beklentisinin devam ettiğini, son dönemde medyada yer alan tartışmalarda yansıtıldığı gibi iş insanlarının amacının stokçuluk olmadığını, işletme sermayesine ihtiyaç duyulduğunu, özellikle geçtiğimiz Kurban Bayramı sonrasında bu yana kredilerde sorunlar olduğunu, artan maliyetlerle birlikte bir de işletme kredisi sorunu yaşandığını, bankalar tarafından kullandırılan faizlerin % 30 hatta % 40'lara çıktığını, kredi kullanımlarını suistimal edenlere kendilerinin de karşı olduğunu ama çarkların durmaması ve piyasa ile inatlaşmadan adımların atılması gerektiğini dile getirmiştir.

Bu konuşmanın ardından çeşitli Sektör Meclisleri başkan, başkan yardımcıları ve üyelerine söz verilmiş olup bu kapsamda **İlaç Sanayi Sektör Meclisi adına toplantıya atılan Meclis Başkan**

Yardımcısı Sayın Hasan ULUSOY, ülke ihtiyacının % 90'ının yerli olarak üretilbildiğini ancak birçok hammaddenin ithalat yoluyla karşılandığını, ilaç dış ticaretinde 5 milyar ABD Dolarına ulaşan bir açık olduğunu, toplam ürün ihracatımıza bakıldığında kg başına fiyatın 1,5 ABD Dolarına tekabül ettiğini ancak ilaçta bu rakamın 30 ABD Doları/kg olduğunu, sektörde gerekli yatırımların yapılabilmesi için bazı desteklerin verilmesi gerektiğini, yatırım taahhütlü uzun vadeli avans kredisi kullanımının hayata geçirilmesi gerektiğini, dışa bağıllığın azaltılması, istihdamın artırılması ve yeni yatırım kararları için yeni adımlar atılması gerektiğini ifade etmiştir. Sayın ULUSOY devamla, Eximbank kredilerinde sıkıntılar olduğunu, ilaçtaki dış ticaret açığının azaltılabilmesi için Eximbank kredilerinin kullanımında kolaylık sağlanması gerektiğini, işletme sermayesine kaynak olmak için kredilerin düşük meblağlı olduğunu, özellikle özel bankalarda kısa vadeli ve yüksek faizli krediler verildiğini, bu konularda sağlanacak yardımların önemli olduğunu belirtmiştir.

Toplantı süresince söz alan katılımcıların genel olarak; ihracatçının döviz gelirlerinin TCMB'ye satış zorunluluğunun % 40'a çıkarılması hususunun bazı sorunlar yarattığı, saatlik olarak bile kurun değişebildiğinden hareketle günlük sabit tek kur belirlenebileceği, kurye ile getirilen dövizin ülkemizdeki parasal sisteme sokulabilmesi için düzenlemeler yapılabileceği, özel bankaların % 30 - % 40'lara varan faiz uygulamalarına bir sınırlama getirilmesi gerektiği, tüzel kişiler için süresi bitecek olan kur korumalı mevduatlarda yeni düzenleme yapılması gerektiği, TCMB'nin yaptığı düzenlemelere intibak sağlanması için iş dünyasına çok sınırlı zaman tanındığı, yetişemedikleri, döviz gelirlerinin belirli bir miktarının bozdurulmasının bütçe yapılarının oluşturulmasında sorun yarattığı ve BDDK'nın belirli ürünlerde taksit sınırlandırmasını kaldırması gerektiği konularında görüş beyan ettiği gözlemlenmiştir.

Son olarak söz alan TCMB Başkanı Sayın KAVCIOĞLU, özetle, krediye ulaşımındaki sıkıntıları ciddi şekilde değerlendireceklerini, alacakları tedbirlerle kredileri arttıracaklarını, kredilerin doğru yere gitmesinin önemli olduğunu, politika faizini indirerek bütün faizlerin de buna yakınsamasını takip ettiklerini ve istediklerini, makro ihtiyati tedbirleri almaya devam edeceklerini, kredilerin kullandırılmasında bir sınırlandırma olmadığını ama doğru kullanım yaptırılmasını bankalardan rica ettiklerini, faizlerin düşürülmesi ve vadelerin uzatılması için bankalarla görüştiklerini ve bunu sağlayacaklarını ifade etmiştir. Sayın KAVCIOĞLU devamla, ihracatın ve KOBİ'lerin kendileri için önemli olduğunu, hesabında döviz varken reeskont kredisi alanları kabul etmediklerini, ihtiyaç dışında alınan kredileri tasvip etmediklerini, kendilerinden ya da Eximbank'tan kaynaklanan sorunlar varsa bunları halledeceklerini, ihracat bedellerinin bozdurulması uygulamasının dünya genelinde 50 – 60 ülkede de görüldüğünü, bunun geçmiş yıllara dönüş olarak algılanmaması gerektiğini, BDDK'nın belli ürünlerde taksit kısıtlamalarını kaldırması konusunu kendilerine ileteceğini belirtmiştir.